

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naložnina se pošilja upravnštvu, plačuje se **naprej**.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Prvo zasedanje 'ljudskega' parlamenta.

Državna zbornica ima za seboj zelo dolgo zasedanje. Njeno delo je bilo za vladu tolike vrednosti, da so poslanci dobivali že dvakrat malodane 100 dni dijete, ne da bi imeli seje in da je žrtvoval finančni minister za te počitnice vsakokrat čez en milijon kron.

Pri „delovanju“, kolikor ga je razvila ta zbornica tekom prvega zasedanja, se zdi človeku, da je ta zbornica kruljava. Vse stranke so živele in „delale“ kakor da bi bile na pol mrtve. Ne jedna ne druga si ni nikoli upala prosto in korajžno zavzeti svojega načelnega stališča — izvzemši morda klerikalce — in onemu, ki je zunaj zbornice mirno in trezno presojal cel tek parlamentarnih sej in pogajanj, se je celo nehotoma zdelo, da je bila vlada neomejena vladarica parlamenta. Vodila je zbornico, ta „izraz ljudske volje“ kakor se vodi nedoraslega otroka ali kruljavega človeka. Da, zdelo se je celo, da imamo v Avstriji samo vladne stranke ne pa političnih; zdelo se je, da je vlada vzela v najem vse znamenitejše časnike — tako verno in vdano so ji služili. Stranke so se izkazale — nepristranskemu opazovalcu vsaj kot mrve, breznačelne.

Prava orgija neznačajnosti in breznačelnosti je bil sprejem avstroogrške nagodbe. Ne moremo si kaj, da bi se pri tem posebej ne ozrli na naše domače klerikalce, kateri so na ljubo svojim nemškim bratom vrgli v vodo vse svoje tozadevne zahteve in nakepe. Sreča je za nje, da je pri nas narod tako malo politično šolan! In kaj še le z jezikovno poravnavo med narodi! Kakor jegulje so bili gladki naši ministri, gg. Beck, Bienerth in Klein, kadarkoli se je šlo za to, da bi vlada postavila v tem oziru kako jasno, trdno načelo. Iz vsega se pa vidi, da študira dunajska gospoda pač na to, kako bi zadovoljila češki in nemški narod na Češkem, pa Slovenci smo ji pa *quantité négligeable*. Takoimenovane svobodomiselnje stranke si niso upale pokazati odprtega vizirja, ko se je šlo za vprašanje, ali se naj znanost podredi dogmi ali ne, kakor to žele klerikalci in je to nezmotljivo potrdil sam sv. oče v Rimu. Tega principijelnega stališča so še „svobodomiselnji“ gospodje izogibali in Masaryk je bil glas vpijočega v puščavi!

In kako žalostno blamažo je prineslo Avstriji delegacijsko vprašanje! Človeku pride nehote na misel sicer malo parlamentarni (pa ne po avstrijskih pojmi) primer o človeku, katerega nekdo opljuva in ta dobrodušno misli, da menda le dežuje. Ko se je šlo v delegacijah za vprašanje zvišanje plač m.štvu in častnikom ter

so se Madžari tako zelo branili — ali ni bilo primerno sklicati skupne delegacijske seje? Toda avstrijski delegatje se niso na to „spomnili“. Razkričalo se je tedaj, da so skupni ministri vendar dosegli delegacijsko zasedanje v maju in zvišanje že v letu 1908 — a to je bilo tudi le kričanje, le maskirano umikanje pred Madžari. Komu na ljubo?

In „ljudske“ potrebe v „ljudski“ zbornici! Kot nekak uspeh se je kazalo znižanje davka na sladkor; sladkorni baroni in veleposestniki niso v gosposki zbornici temu davku prikimali in ljudstvo, ki je volilo „ljudski“ parlament, lahko še nadalje polni žepe sladkornih bogatašev z davkom, ki je jeden najkrivičnejših. Poslanska zbornica je mirno na ta davek „pozabila“ in le velikemu odporu in nevolji, ki so ga videli poslanci v ljudstvu se je zahvaliti, da še nismo dobili zvišanje davka na žganje. Da tu takoj pribijemo: za ljudstvo ni storil ta prvi „ljudski“ parlament ničesar; stavile so se sicer resolucije, vršili so se govori — pa vse le bob v steno. Spominjajmo se na tem mestu tudi glasovitega glasovanja o podraženju živil, katero se je pri nas toliko zlorabljalo — na hvalo, kar ponavljamo, politični slepoti naroda, kateri vriska, ako se mu vrže z vladne mize nekaj drobtin in je z veselja nad temi drobtinami vsak hip pripravljen kamenjati onega, ki mu hoče ustvariti kaj boljšega, ki ga hoče rešiti beračenja, četudi stvar nima trenutnega vabljivega leska.

Že enkrat sem povdaril, kako slabo je bilo prvo zasedanje ljudskega parlamenta posebej za nas Slovence. Dajmo še premisliti, kaj nam je prinesla proračunska debata in ponižno odobrenje proračuna kakor so si ga brez rdečice in sramu dovolili naši klerikalci? Imenovana debata nam je prinesla na šolskem polju nekaj — Koroščevih resolucij, katerih ne bo upošteval nikoli noben krščen človek, posebno v Avstriji ne, kjer snedo ministri celo svoje častne besede ad maiorem gloriam matris Germaniae, šole pa nobene. Pač pa se nam vsiljuje danzadnevom več tujih parasitov, nemških uradnikov in ako se napiše na Slovenskem v slovenskih zadevah kak slovenski uradni dopis, kriči celo nemštvo, pač v resničnem spoznanju svoje moči in vlade nad nami. To je žalostna bilanca prvega zasedanja parlamenta za nas, toliko žalostnejša, ker so celo po razmerah prisiljeni naši najboljši ljudje molčati in ne govoriti tam, kjer bi radi govorili in udarili!

Slovenci smo narod večnih upov in večnega zanašanja na prihodnost: upajmo torej, da bo prihodnje zasedanje bolje za nas, upajmo, da bo večina naše državnozbornske delegacije prihodnjič odločnejša in — značajnejša.

Politični pregled.

Domače dežele.

V soboto se je v Pragi s slavnostno sejo završil pripravljalni sestanek za velik vseslovanski shod. Splošni utis sestanka je zelo povoljen, tako za ndeležence same kakor za ves slovanski svet. Glavno težišče svojega dela je položil ta pripravljalni kongres na sporazum med dvema največjima slovanskima narodoma, med Rusi in Poljaki. To je razumljivo. To je bil za celo slovansko usoden spor in obenem glavni pospešitelj nemškega napredovanja. Res, da morda še niso pomirjene radikalne ruske (črnosotnjici) in poljske stranke in da se ne bodeta kmalu še vsak Rus in Poljak navdušeno objemala kakor so to delali udeleženci praškega shoda; toda temelj je dan, seme je vrženo na rodovitno zemljo. Treba je čakati, da vzklije in dozori njegov sad. Pa tudi praktični rezultat je velike vrednosti, saj se je prvič skušalo položiti temelj gospodarski organizaciji Slovanov. Sestavil se je odbor za ustanovitev slovanske banke; za Jugoslovane sedi v njem župan Hribar, kateri se je zelo trdil za to idejo. Organiziralo se bode knjigotrštvo; tozadeven načrt je izdelal Gabršček. Storil se je prvi korak za organizacijo obiska slovanskih kmetijskih šol, za zvezo slov. kmetijskih šol, za osnovo kmetijskih muzejev, za časniško organizacijo, za zvezo slovanskega sokolstva. Ustanovil se je tudi poseben odbor, ki bo vodil posle v smislu kongresovih sklepov. Upamo, da postane mnogo teh lepih načrtov kri in meso in da se zgodi po njih v resnici ono, kar je dejal dr. Kramář pri banketu na Žofinskem otoku dne 16. julija: ta shod ni poslednja beseda, ampak da mu sledi krepko in neumorno delo in da bodo lahko rekli odposlanci narodov, ko se prihodnjič snidejo, da so že resno delali za lepšo bodočnost slovansko!

Poletno zasedanje državne zbornice se je v petek zaključilo. Sprejet je še melioracijski zakon, nadalje zakon o povišanju in vrejenju plač državnim uslužbencem ter zakon o podržavljenju Severne državne železnice. Velike važnosti za kmetijstvo je melioracijski zakon. Zviša se namreč letni državni prispevek za vodne zgradbe na osem milijonov kron. Novi zakon ne dela nobenega razločka med deželnimi zgradbami in zgradbami okrajev in občin. Vendar pa se bo dovolila državna podpora le tedaj, ako poljedelsko ministerstvo dovoli načrt in proračun za vodno zgradbo. Sprejel se je tudi zakon glede trgovskih uslužbencev.

Volitev treh novih podpredsednikov v državni zbornici se je preložila na

jesen. Med majhnimi skupinami v državnem zboru je namreč v zadnjem trenutku nastal razpor; Rusini bi radi imeli jednega podpredsednika iz svojih vrst, tudi Italijani in Rumuni niso bili zadovoljni z Jugoslovonom. Predlagal se je od rusinske strani turnus, t. j. da bi vsako leto bil izvoljen drug podpredsednik iz malih skupin, in sicer bi naj bil letos Italijan, drugo leto Rusin, potem Hrvat, Slovenec itd. Šustersič je vstrajal pri Pogačnikovi kandidaturi in tako se je volitev razbila. Nekateri listi pišejo, da je dejstvo, da so se vsi Jugoslovani zjediniili za Pogačnika, znamenje, da se oba jugoslovanska kluba zblížujeta.

Zaradi nekkih slovenskih dopisov šmarske sodnije, ki leži nota bene v popolnoma slovenskem okraju šmarskem, pripravljajo nemški državni poslanci velikansko akcijo in groze z ognjem in mečem. Deloma je to prav: naj pride enkrat pri nas uradniško vprašanje in vprašanje uradnega jezika energično v tek. Morda se le tuintam kaj zboljša.

Drobne politične vesti.

Proti poslancu Grafenauerju se oglašajo ostri glasovi v „Korošču“ in „Slov. Narodu“. Korošci so zlasti nevoljni na Grafenauerja zato, ker je umaknil, oziroma ni niti vložil nujnega predloga glede jezikovnih razmer pri koroških sodiščih.

Šustersičevemu klubu se predbaciva, da se ga je sicer z nemške klerikalne strani pozvalo, naj imenuje nekatere uradnike, ki bi bili sposobni za delavsko ministerstvo, a klub po svojem posvetovanju tega ni storil, ker bi moral imenovati uradnike — naprednega mišljenja.

Poletno zasedanje državne zbornice se je pričelo dne 2. aprila. Zbornica je imela 54 sej, vloženih je bilo 140 nujnih predlogov, 3700 interpelacij in 910 izvirnih predlogov. Ministri so odgovorili seveda le na majhen del interpelacij, večina se je rešila pismeno.

Dopisi.

Iz Laškega trga. Povodom sklepa šolskega leta vršila se je dne 14. julija veselica tukajšnje slovenske ljudske šole. Prijatelji slovenske mladine skušali so z združenimi močmi pripraviti šolski deci dan veselja, dan zabave. In v zadoščenje vseh sotrudnikov smemo mirnim srcem reči, da se jim je vse kar najbolje posrečilo! Z občudovanja vredno spretnostjo, z neko le pravemu slovenskemu mladolinjubi prirojeno ndanostjo se je skušalo vstretati raznim željam šolarjev ter narediti veselico res vsestransko veselo. — Le to je kalilo veselje vsem zavednim Slovincem, da se na slovenski šoli nameščeni učiteljci skoraj izključno in z divnim zadovoljstvom poslužujete bla-

žene nemščine, tudi če jima ni potreba. Gotovo spoštujemo tudi mi vsakega poštenega človeka, četudi ni ravno Slovenec; a da bi se na slovenski šoli nastavljal le take učne moči, kojim je pač dobra slovenska služba — Slovenec in slovenski jezik pa zoperna, s tem se pač nikakor ne moremo prijazniti! Kako naj ljubi slovenski otrok svoj materni jezik, videč, da ga zaničuje njegov učitelj in se poslužuje raje tuje, njemu neznanega jezika? Kako naj ima otrok veselje do učenja, videč, da mu je učitelj le — — tujec, kojemu torej poučevanje ni vzvišena naloga, ampak le sredstvo, s katerim pride on sam do kruha. . . . Kdaj pač bo smela tudi slovenska šolska mladina pričakovati od vseh svojih učiteljev prave ljubezni, kdaj pač bo zasijala slovenskemu narodu boljša, lepša bodočnost? — — —

Dne 15. julija imela je tukajšnja ponemčevalnica svoj „šulfest“. Da so šolarji — skoraj izključno otroci slovenskih starišev — ta dan malo pohajali in se, če tudi slovensko med seboj govoreč — nemščine, vsaj pravilne, tudi prireditelji ne znajo — našemili s hrastovim perjem in drugimi „potrebnimi znaki“, da so se udeležili „veselice“ tudi nekateri ljudje, ki bi bilo bolje, da bi doma za mrzlo pečjo ostali ali pa si v tem vročem poletnem času šli v Savinjo hladit svojo glavo, to so pač glavne zanimivosti tega dne, vse drugo cenjenih bralcev ne more zanimati.

Iz mariborske okolice. Pavje perje. V neki basni čitamo, kako si je sraka nabrala pavjega perja, se z njim nakitila ter se obnašala ošabno kakor pav, kar pa jo je stalo nazadnje njeno lastno perje. V novjšem času pa je nekdanjo srako začel posnemati tudi naš domači „Pišek“; tudi ta se je začel lišpati s tujim perjem, seveda brez nevarnosti, da bi prišel ob lastno perje, ker ga še nima ali pa presneto malo. — „Slov. Gosp.“, ki natančno poroča, če je kateri njegovih poslancev v državni zbornici kihnil, če mu je nehote ušla kakšna preglasna beseda ali če ga je slučajno zadel pogled kakega ministra, če ne celo pogled ministerskega predsednika, poročal je, da je poslanec Pišek izposloval podporo za kmetijsko zadrugo v Račjem in potem, da je isti poslanec dobil vlak, ki vozi okoli 2. ure pop. iz Maribora v Ptuj. Te pridobitve so popolnoma neresnične in čudno je glasilo stranke, ki priobčuje take „pridobitve“ svojih poslancev, še bolj neresna pa je stranka, ki se poslužuje takih sredstev, da bi povzdignila svoj ugled in ugled svojih poslancev. Zadeva teh dveh velikanskih pridobitev poslanca Piškega je namreč v resnici taka-le:

Da bi se bil poslanec Pišek potegoval za podporo imenovani zadrugi, bilo bi čisto naravno, saj je on član te zadruge, gre se tedaj za njegov lastni žep. Podpore pa ni pridobil on, ampak načelnik Zveze kmet. zadrug na Štajerskem gosp. Barta. Največ skrbi, truda in potov v tej zadevi pa je imel g. M. Grizold v Račjem. Pišek ima samo to zaslugo, da je v ministerstvu posredoval, da se je ta zadeva prej rešila. Če bi bil g. Pišek res izposloval to podporo, zakaj pa se je potem hodil v družbi z g. Grizoldom in Mlakarjem iz Brezule osebno zahvaljevati g. Barti? Za lastne zasluge se vendar ne zahvaljujemo drugim.

Ravno tako je z vlakom, ki je prej okoli 2. ure popoldne vozil iz Maribora v Ptuj samo ob nedeljah in praznikih, od 1. maja t. l. pa vozi vsak dan, kar je za prebivalce ob dotični progi velike važnosti. Pri tem vlakom ima poslanec Pišek še manj kot nič

zaslug, ker se je baje pri neki priliki izrekel, da tega vlaka ni mogoče dobiti, vsaj njemu ne. Vendar so ga pa dobile občine, ki so pri tem interesovane, na čelu jim občina v Framu, ki je na inicijativo tamošnjega mnogozaslužnega nadučitelja g. Pirkmajerja začela vso akcijo. Gospod nadučitelj je dal inicijativo, sestavil prošnjo ter storil vse mogoče korake v dosego tega prepotrebne vlaka, kar mu je povzročilo mnogo skrbi, truda, potov in stroškov, a dosegel je, česar državni poslanec Pišek ni mogel doseči. Če se imamo tedaj za vsakdanjo vožnjo tega vlaka komu zahvaliti, imamo se zahvaliti edino imenovanemu gospodu nadučitelju, kateri je s svojim vsestranskim znanjem, neutrudljivim delom in energičnim nastopom dosegel za Fram in okolico že več, nego poslanec Pišek za ves svoj volilni okraj. Seveda, „Slov. Gosp.“ lahko natveze svojim bralcem kar jim hoče, saj jim je „Sl. Gosp.“ — evangelij. In če se take zasluge drugih, delavnih in požrtvovalnih mož, ki so pa preskromni, da bi se pred svetom hvalili, v tem non plus ultra lažnjivem listu pripisejo njegovim poslancem, je „Kmečka zveza“ zopet za nekaj časa rešena. S časom se že zopet najde kaj novega, s čem se nakrmi svoje verne, brunne ovčice.

Sedaj pa šele nekaj besed g. poslancu Pišek. Je-li g. poslanec dotična poročila povzročil sam, ali pa so jih povzročili njegovi pristaši brez njegove vednosti? V obeh slučajih igra g. poslanec žalostno vlogo. Če je povzročil poročila sam, je to nesramnost, če so jih pa povzročili njegovi kompanjoni, bila bi njegova sveta dolžnost, povedati resnico.

Poznali smo poslance Piškega kot poštenega, resnicoljubnega, neustrašenega kmeta. Misli li g. poslanec, da se mora kot kmečki, na katoliški podlagi izvoljeni poslanec te svoje prejšnje kmečke poštenosti otresti, se je sramovati? Vemo sicer, da bi gosp. Pišek marsičesa ne storil, oziroma marsikaj storil, ko bi bil v resnici pravi, neodvisni kmečki poslanec, kar pa ni, ker mora v svojem dejanju, nehanju in — molčanju po otročje ubogati svojega generala, kateri pa ima o poštenosti očitno zmedene pojme.

Glejte torej, gospod poslanec, da se vam s tem pavjim perjem, ki ga sedaj nosite, ne izruje še isto malo vašega pristnega perja, ki ga še imate.

Iz Št. Ruperta nad Laškim trgom. V zmislu § 19. tisk. zakona zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Šentruperta nad Laškim trgom“ v št. 76. Vašega lista z dne 8. jul. t. l.: Ni res, da sem g. d. I. Drstvenšek, učiteljici v Št. Rupertu, odvezel gratis sedež v cerkvi zato, ker se je predrznila dne 14. aprila t. l. izpovedati pred sodiščem čisto resnico zoper mene, res pa je, da sem to storil zato, ker je takrat izpovedala tudi neresnična dejstva in delala neumestne opazke; nadalje ni res, da sem g. nadučitelju odvezel cerk. sedež ob drž. zbornih volitvah in iz političnih ozirov, temveč res je, da sem mu cerkv. sedež odvezel vsled njegovih opetovanih napadov mene v časnikih in ovadb na višjo duhovsko in svetno oblast; nadalje tudi ni res, da sem njemu lani pred Božičem drugič ponujeni gratis sedež letos zopet odvezel, ampak res je, da tega nisem do danes še storil. Slednjič ni res, da sem nekaj dni pred Božičem milostno dovolil, da sme g. soproga nadučitelja tukaj rabiti cerkv. gratis sedež, temveč res je, da sem stavil za to pogoj, naj opusti od novega leta „neki“ časnik, toda odgovor je bil, da ona časnika ne more opustiti, ker je „najzanimivejši“.

A. Mojžišek, župnik.

Iz Meba. Kakor se je uže v „Nar. listu“ poročalo, ustanovilo se je na Ljubnem v Savinski dolini takozvano „Veteransko društvo“ pa žalibog z nemško komando.

Ko bo to društvo nastopilo bo menda sledeči vsopred: 1. Na predvečer streljanje z deskami in latami (po hrbtu) in bodo goreli kresovi na Ljubnem in v sosednih občinah (v kuhinji) ter bodo razsvetljava trga (v Podpečanovem keldru). 2. Na slavnostni dan: sprejem gostov in društev tam v zabreškem grabnu ob farovškem gozdu, na to se pomika cela procesija v trg Ljubno, kjer se bodo gostje sprejeli kakor zaslužijo; zajuterk bo v sredi bistrice Savinje pod mostom, nižje doli pod batnovim jezom pa se bodo prodajale sladčice kakor: senca od bele kobile, kijeva mast, od stare lese škripanje itd. to pa le pod pogojem, če bo Ledeničar in njegovi gostje v to privolili.

Nato jo vdere cela druhal preko Gornjegagrada za Dreto, kjer bo pri konjederu v Šmartnem slavnostni obed ter bo imel načelnik slavnostni govor: „Pruski most do Adrije“; potem se pa bo reklo „Abmarš“ — Med tem bo svirala godba „Škripanje z zobmi“.

Vrli Ljubenci, tržani, so prošeni, naj okinčajo svoje hiše z zastavami; dobre so tudi stare štorje od vozov, samo naj bo zapisano na njih „Heil“. Tudi naj postavijo maje in tiste okinčajo z frankfurtarcami samo naj maji tako stojijo, da bodo korenine iz zemlje molele, vrh in zastava pa v zemljo.

Vsi vrli slovenski rodoljubi pa so prošeni in opozorjeni, naj se tisti slavnostni dan za gotovo te redke slavnosti vdeležiti blagovolijo. A pazi naj vsaki, da prinese seboj vsaj par bukovih polen in če bi tistih ne bilo, so tudi gabrove za rabo.

Ravno tako opozorimo Gornjegraščane in Zadreščane naj se z tistimi posebno za „Abmarš“ dobro preskrbijo.

Slavnostni dan pa se bo pozneje naznanil. Nekdo.

Druge slovenske liste prosimo, da to vabilo ponatisnejo.

Štajerske novice.

— Imenovan je ravnatelj celjske gimnazije gosp. Klemen Proft vladnim svetnikom. — V Gradcu je umrl dvorni svetnik dr. Fohn, brat znanega celjskega prof. Fona.

— Prestavljen je poštni asistent Karl Dobršek iz Köflacha v Maribor.

— Kegljanje na dobitke v prid Ciril-Methodovi šolski družbi v „Skalni kleti“ pri Celju se je včeraj zaključilo. Kegljanje je imelo lep uspeh: vrglo se je čez tisoč serij po 20 vinarjev. Prvo darilo je dobil g. Štibernik iz Pečovnika, drugo g. dr. Z., tretje g. Šparhaki. G. Orešnik je dobil krasno uro v lepi statui, ker je imel največ serij. Darila je razdelil zvečer na kegljišču gospod dr. Guido Serbec s krasnim nagovorom.

— Slovenski celjski obrtnik za našo šolsko družbo. Brivec g. Rudolf Anderwald v Celju je obljubil, da bo kolkoval vsako naročilnico (listek za abonma) z 10 narodnimi kolki. Cena naročilnici se bo torej zvišala za 20 v. Vsa čast obrtniku, ki skuša na ta način pridobiti družbi novih virov dohodkov.

Iz Ostrožnega. Bralno društvo v Gaberju je priredilo včeraj na Ostrožnem pri g. Fazarincu z gledal. predstavo, ki je pa bila zelo slabo obiskana. Mnogo je bilo vreme krivo, povrh tega pa so klerikalci zvalili večino kmečkega ljudstva na Lopato, kjer so priredili tudi neko gledališko predstavo. Šli so tje tudi celjski „čuki“ v kroju; z njimi je šel celjski vikar Gorišek.

Neke gospodične so jim zaklicale „živijo“, „čuki“ pa so odgovarjali „Halt's Maul“. To je katoliška izobrazbenost in — slovenska zavednost „čukov“. Vikarju Gorišku služi ta nastop v posebno čast!

— Dijaški zlet „Prosvete“ v Prago se priredi ta teden. Odhod iz Ljubljane dne 24. julija ob 7. uri zjutraj. Vrnitev 5. avg. na Bled. Zadnji rok je do 22. t. m.; takrat se mera že vposlati 16 K za vožnjo v Prago in nazaj. Vrnitev se vrši čez Dunaj. Poskrbljeno je za ceno hrano in brezplačna stanovanja v Pragi. Za dijakinje se pelje posebna gardna dama z izletnicami. Videti bo marsikaj lepega, zatorej na noge, dijaki in dijakinje!

— „Jünčarja“ Meška izigravajo sedaj pri „Slov. Gospodarju“ proti dr. Ploju. Tukaj je treba pripomniti, da v ormoški okolici „jünčar“ ne pomenja nobene psovke, ampak znači v tamošnji govoric le „volarja“ to je srednjega kmeta, kakor znači „konjar“ večjega in „kravar“ malega kmeta, nagornjaka ali želarja. Čudno se nam samo zdi, da so Meško sramuje biti „jünčar“; igral bi seveda rajše „gospoda poslance“. hodil v Gradec po mastne dijete in svoje tovariše kmete farbal z lepimi besedami, dosegel pa pri vladi in Nemcih — ničesar. Zakaj bi ne bili odkritosrčni, „jünčar“ Meško? Najbolj oškodujete kmete, ako se jim vsiljujete tam, kjer je treba drugačnega moža kakor ste vi. Pustite zatorej politiko pri miru, tisto bodemo že opravili brez vašega „sodelovanja“.

— Na „bratstvo“ trka „Slov. Gospodar“ vselej, kadar se gre proti slovenskemu narodu, proti kaki dobri narodni napravi vprid nenasitnim klerikalcem na Slovenskem. Sedaj se zaganja v g. Kečka, ki ima trgovino v družbini hiši na Muti zato, ker ne prodaja klerikalnih vžigalic, ki so sicer tudi slabe, da se Bogu smili. No, ta bi še bila lepa, da bi šolska družba pustila prodajati v lastni hiši vžigalice, katere delajo konkurenco njenim lastnim!

— Dijaški izgredi v Ljubnem na Zgornjem Štajerskem. Minul teden so se vršili veliki dijaški izgredi v Ljubnem. Popolnoči je namreč nekdo na mestnem trgu ustrelil z revolverjem. Ker so bili takrat na ulicah le štirje poljski visokošolci tamošnje rudarske akademije, jih je policija povabila v stražnico, da se legitimirajo. Takoj so zadoneli po mestu klici „Burschen heraus“ in v trenutku se je zbralo pred mestno hišo do 200 rudarskih akademikov raznih narodnosti, ki so siloma vdrli v stražnico. Policijski nadzornik je pa dal zapreti vrata in proglasil 60 visokošolcev za aretirane. Zaprti dijaki so pa jeli vse razbijati, zunaj stoječi tovariši so pa naskočili vrata in okna ter jih razbili. Dasi je ukazal župan vse, ki so se legitimirali, spustiti, so dijaki razsajali pred rotovžem do belega dneva. Razgrajati se bodo zagovarjali za svojo neumnost pred sodnijo.

— Jubilejna mlekarja v Št. Juriju ob Južni železnici imenitno posluje. Meseca junija je izplačala 1100 K za mleko, kar je vočigled sedanjih suhi zelo veliko. Mlekarja dobiva sedaj redno od 40 posestnikov mleko. Obljubljena ji je za tudi zdatna podpora, da si bo mogla postaviti lastno poslopje. To je gospodarsko delo naprednjakov, ki kaj izda in je več vredno ko puste fraze klerikalcev. Klerikalna mlekarja je pa samo na papirju; še za jedne žgance ji nikdo ne da mleka. Častitamo na uspehu.

— Nemška zmaga. Nemškutarji so zmagali minul četrtek v trdo slovenski občini Slovenji Plajberg na Koroškem.

Schwarz in zrakoplovov vodnik, carinski tajnik Thurein. Na streho je zanesel zrakoplov močan vetrov sunek, kar jo bila še sreča, ker bi bil drugače povozil zrakoplov lubeški vlak.

— **Grozovit umor** se je dogodil v bližini češkega mesta Žateca. 18 letno dekle Marijo Engl je poslal njen gospodar dne 28. junija v neko bližnjo vas, kamor pa ni prišla. Ko so jo pogrešili in šli iskat, so jo našli v gozdu obešeno na nekem drevesu. Truplo je bilo vse razrezano, glava popolnoma razbita, pod visečim truplom pa je bila na tleh velika mlakuža krvi. Kakor se naslučuje, so dekle napadli v gozdu trije potepuhi ter jo najprej posilili. Usta so ji zamašili, da ni mogla klicati na pomoč. Ko so zadostili svoje strasti so dekletu s kamenjem razbili glavo in vse truplo razrezali z nožem ter jo obesili na drevo. Trebuh je porazan počrez. Osumnjene zločince so nekaj časa sledili, a potem je sled popolnoma izginil.

— **Obesili so v Hamburgu** nekoga Ranta, ki je izvršil roparski umor na vdovi Jurk. Do zadnjega trenutka je zatrjeval svojo nedolžnost in vpil ter se strašno branil stopiti na morišče. Z veliko silo so ga vendar prignali do cilja.

— **Močerad v ustih.** Na Češkem sta delala zakonca na polju, in sta pustila otroka blizu sebe na tleh. Čez nekaj časa je začel otrok jokati. Mož je rekel ženi, naj pogleda, kaj je otroku. Žena je odgovorila, da ima le še nekaj malega opraviti. Ko je potem stopila k otroku, je zapazila, da mu je zlezal močerad v usta ter otroka zadušil. Žena je zavpila in mož je prihitel. Ko je videl, kaj se je zgodilo, se je tako razsrdil, da je ženo ubil z motiko, ki jo je držal v rokah.

— **Bele sužnje.** Ogrska je dežela, v kateri najbolj cvete trgovina z dekleti. To je v drugih deželah težko kaznjivo, a na Ogrskem to ni tako hudo, pogosto se sploh ne kaznuje, ker se s tem poslom bavijo celo sami ministri! Tako so dokazali bivšemu ministru Polonyju, da je bil mešetar z dekleti. — Iz Budimpešte izgine vsako leto do 12 tisoč deklet, ki jih odpeljejo v razne „zavode“. A kjer so madjarske devojke od drugod! Javne hiše v južni Ameriki in po balkanskih državah so polne Magjark. Mešetarji služijo s tem blagom masten denar. Tako je lani dokazalo sodišče na Dunaju neki Riehl, ki se je bavila s tem poslom, da je imela na leto 300 tisoč kron dohodkov. Na Ogrskem najdete takšnih pijavk na vsak korak, ki prodajajo ljudsko meso. To je strašno, a še strašnejše je, ako so takšni trgovci z ženskim mesom zajedno voditelji naroda, kakor je to na Ogrskem, kjer zasedajo takšni ljudje celo ministerske sedeže.

Loterijske številke.

Trst, dne 18. julija 1908: 34, 22, 7, 82, 36.
Linc, " " " " " 11, 82, 15, 78, 24.

Dečka, kateri je izvršil 4 razredno ljudsko z dobrim sprejmom in je lepega vedenja sprejme za

učenca

v trgovino z mešanim blagom
Ivan Traun, trgovec, Marija Novaštifta pri Ptuj. 403 3-1

Malo posestvo

išče se v celjski okolici ob vodi in pri gozdu, nepredaleč od železnice, hišica s 4—5 prostori ter drugimi prostori za kmetijo in 2—4 glave živine. Ponudbe: **Franjo Počkaj, Trst, Hotel Balkan.** 402 6-1

Trgovski pomočnik

mlad, več mešane stroke, posebno dobro izurjen manufakturist, želi mesto takoj ali tudi pozneje premeniti; kje, pove upravništvo lista. 405 3 1

Učenec

(praktikant)

kateri ima veselje do trgovske obrti, se sprejme v trgovini manufakturnega in špecerijskega blaga

Franca Iglitscha v Ptuj. 395 3 3

segamogočnega Gospoda volja je bila, da je danes ob pol 11. uri zvečer po kratki in mučni bolezni umrla predraga hčerka, ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Fani Šentak-ova

Pogreb predrage rajnice bode v ponedeljek, dne 20. julija 1908 ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na župnijsko pokopališče na Vranskem.

Sv. maša zadušnica se bode služila v župnijski cerkvi na Vranskem dne 21. julija zjutraj.

Predrago rajnico priporočamo vsem znancem v blag spomin in pobožno molitev.

Na Vranskem, dne 18. julija 1908.

Terezija Šentak, veleposestnica na Vranskem, mati. **Minka Kramar, Poldi Svetina, Zinka Schwentner, Ema Šentak, Mihaela Vrabl, Fina Schaur, sestre. Anton Svetina, c. kr. notar v Pliberku, Karl Schwentner, župan na Vranskem, Ivan Kramar, učitelj na Vranskem, Janko Vrabl, c. kr. davčni oficijal v Celju, Franc Schaur, graščak na Vranskem, svaki. Minka, Vladko, Anton, Stanko, Franci, Ida, Pija, Poldi, Zinka, Karl, Mira, Slava, Franci, Lea, nečaki in nečakinje.** 406 1

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—74

Nova vinska postava

v obliki plakata dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

186 -46

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1'20, po pošti K 1'30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

54 41

Moderno sukнено, volno svileno in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno znižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ✻ Celje ✻ Narodni dom